

SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za oelo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za oelo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narečnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 150.

V Ljubljani, v četrtek 3. julija 1890.

Letnik XVIII.

Oboroženi mir.

Kako težko zdihujejo davkoplačevalci pod težno pezo oboroženega miru, dokazale so posebno v preteklih tednih obravnave avstrijskih delegacij in nemškega državnega zbora. Klici po olajšanju teh neznosnih bremen bili so vedno silnejši, in smemo reči, da so bili gotovo vsi davkoplačevalci edini v tem, da po tem tiru dalje ne more iti. Zastopniki so dovolili novo žrtev, toda ali bo tudi v bodoče še mogoče, to vprašanje ni rešeno.

Vojni minister avstrijski, fml. Bauer, poudarjal je v svojem govoru, da bo nastala finančna katastrofa vsled splošnega tekmovalstva v oboroževanju. Temu pritrjevali so razni govorniki v delegacijah. Toda morebiti bi ne bila zmanjšana davčna sila tako usodepolna, kakor prenapeta in vsled tega onemogla telesna moč ljudstva. „Človek je najbolj dragoceni kapital“. Narodno blagostanje je produkt milijonov prebivalcev, in če se ti vedno zmanjšujejo, mej tem ko rastejo zahteve državne, mora blagostanje iti rakovo pot. Direktno škoduje krvni davek, ker več mladih vojakov pomrje ko drugih v enaki starosti, ki niso v vojaški službi, indirektno pa, da jemlje ta davek preveč od dela, ki ima vzdrževati vedno bolj množče se prebivalstvo.

Svetovna zgodovina nam jasno kaže, da so države, ki so prenapete denarni in krvni davek, vsled zmanjševanja prebivalstva propale. Špansko kraljestvo oslabele je v tem času, ko solnce ni nikdar zašlo v njegovih deželah. Ne toliko izseljevanje v novi svet, nego vedno rastoči davki, in vsled tega rastoče ovire življenja prouzročile so propad prebivalstva. Kraljestvo, ki je svoje dni uvažalo zlate in srebrne zaklade novega sveta, prišlo je skoraj do razpada, zato ker ni imelo dosti prebivalstva za svoje vzdrževanje. Število zakonov in vsled tega porodov se je zmanjševalo. Zakaj lahko je bilo svoj dom si ustanoviti, toda težko ga vzdrževati.

Slavni učenjak Humboldt je izrekel besede, da so številke neizprosljivi sodniki. Na podlagi števil

bojedmo skušali dokazati, da se enake katastrofe približujejo tudi dandanes onim državam, ki napejajo čez svojo moč oboroževanje in stiskajo davkoplačevalce. Severna Amerika in Angleška množé hitro svoje prebivalstvo, dočim kaže francoska republika zmanjševanje ljudske moči. Finančno še cvetè francoska država, toda v tem cvetju je že črv, ker neznosni davek in vojaštvo sta ustavila pomnoževanje prebivalstva. Francoska ima 4 milijone manj prebivalcev kot Avstrija z Ogerskim, vzdrževala pa bode stoječo armado 530.000 mož (Avstro-Ogerska 285.000) ter postavi na noge armado 3,226.000 mož (Avstro-Ogerska 1,150.000). Na videz se ne vidi posebno občutljivo to breme na Francoskem. Toda le na videz. Neizprosljivi sodniki — številke — dokazujejo, da se število zakonov leto za letom zmanjšuje, tako, da je bilo leta 1888. 6300 parov manj poročenih, ko leta 1886. Isto tako se zmanjšuje vedno število porodov vsako leto za 16.700. (L. 1884. je bilo rojenih 937.758, leta 1888. le 882,639 otrok, torej manj 55.117.) Zadnja francosko-pruska vojna pobrala je Francozom okolu 55.000 mrtvih; vojna je, hvala Bogu, le redek slučaj, toda smrtni angelj v železnem miru bolj pobira ljudi.

Bolj ugodne so razmere na Nemškem. Vsako leto ima vedno več zakonov in porodov pa manj smrtnih slučajev. Nemčija še ni prišla do skrajne meje, šteje 10 milijonov prebivalcev več ko Francija, ima pa 30.000 mož manj v svoji armadi. Izpusti še vsako leto okolu 150.000 novincev ter jih ohrani domačemu delu. Vendar je zadnje ljudsko štetje pokazalo le malo pomnožitev prebivalstva. Nemška vojna uprava pa gré pot, po kateri bo prišla do meje, do katere je Francija že dospela.

Ne tako ugoden ko na Nemškem, vendar ugodnejši ko na Francoskem je položaj pri nas. Zapadna polovica izkazala se je močnejša, kajti od leta 1885. množilo se je vedno število zakonov in porodov. Leta 1888. je bilo na Avstrijskem 10.500 zakonov več, rodilo se je 29.238 otrok več in umrlo je 2920 oseb manj ko 1885. leta. Narasli pa so smrtni

slučaji od leta 1886. za 8115, od leta 1887. pa za 14.271; znamenje, da smo morebiti tudi pri nas prišli do skrajne meje. Na Ogerskem se je pa žalibog slednje že zgodilo. Zakoni se od leta 1883. vedno zmanjšujejo, do leta 1888. vsako leto za 12.558. Isto tako pada število porodov. L. 1886. jih je bilo 674.862, l. 1887. pa 661.888. Nasprotno so se množili smrtni slučaj: 1884 jih je umrlo 450.505, l. 1887. pa že 505.704 osebe. Ako še prištejemo primerno visoko število izseljencev, razvidimo, da se z velikanskimi koraki bližamo slabi bodočnosti. Francija in Ogerska ste dospeli do skrajne meje, onemogli ste pod vojaškim bremenom. Ako vlade ne ustavijo vojaškega tekmovalstva, zahteval bode smrtni angelj v oboroženem miru vsako leto več mrličev, ko enkrat v desetih letih velika vojska.

„Matica Slovenska“.

LXXXVI. odborova seja v četrtek 26. dne junija 1890.

Navzočni: Gg. J. Marn (predsednik), A. Bartel, dr. H. Dolence, A. Koblar, A. Kržiš, dr. Fr. Lampè, dr. J. Lesar, M. Pleteršnik, dr. J. Poklukar, A. Praprotnik, L. Robič, S. Rutar, I. Šubie, dr. I. Tavčar, I. Tomšič, I. Vavrū, Fr. Wiesenthaler, V. Zupančič in dr. J. Zupanec (odborniki), E. Lah (zapisnikar). Skupaj 20.

Na potrdilo sta zapisnika o odborovem razgovoru dne 23. junija in o XXV. rednem velikem zboru dne 25. junija.

Predsednik pozdravi navzočne, nasproti vnanjim odbornikom oménja, da je bila današnja seja napovedana že 20. maja in objavljena po časopisih, in ustno v občenem zboru. Onim članom odbora, ki niso bili pri razgovoru v ponedeljek navzočni, katerega sta se pa vdeležila tudi danes zadržana odbornika dr. Anton Jarc in Fran Levec, naznani ob kratkem njegove sklepe. Dr. Kosa „Vzgojeslovju“ se določi založna cena; Vodnikovim pripovednim spisom se ima dati ista oblika, kakor njegovim pesmam. Knjiga gré ta dni k Blazniku v tisek. Prof. Schreinerja in tovarišev nasvèt gledé znanstvenega časo-

LISTEK.

V štirinajstem bataljonu.

Obrazek iz vojne. Češki spisal Bohumil Brodsky. Poslovenil Trbojski.
(Dalje.)

Gnan ne prav milostno, moral je hoditi po zelo težavnej poti. Ker ni imel rok prostih, ni se mogel prijeman za skale in grmovje, da bi hodil lažje. Bil je zato ves zdelan in utrujen. A vendar je moral hoditi vedno dalje. Časih se je zgrudil, ali pest njegovega spremljevalca spravila ga je zopet na noge. Le redko mu je kdo pomagal pri plezanju po skalah.

Slednjič, ko je že mislil, da ne bode mogel več dalje, uvidel je, da je na precej prostornem gorskem grebenu. Prostrana kotlina je bila napolnjena z vstajniki. Tu je videl cilj potovanja. Krog in krog so stale za skalami straže. Njihove puške so bile namerjene doli, da bi puhale ogenj na vsakega napadnika. Spremljevalec mu je pokazal mesto, kjer naj počije. Utrujen je pal na kamen, da bi se oddahnil. Oči so mu gledale po čudnih možéh, ki so ga srečavali z jeznimi pogledi. Zapazil je, da se je njegov spremljevalec približal k možu majhne

postave, ki je sedel sredi družbe. Po lepem orožju za pasom je spoznal, da je to kak poglavar ali celó načelnik vstajnikov. Videl ga je skoro poleg sebe. Ko je namreč ta čul izpoved vstajnikovo, vstal je, bližal se mu, gledaje mu nepremično v obraz. Ostali so se postavili zvedavo krog njega.

„Ali hočeš biti svoboden?“ — vprašal ga je v slabi francoščinu.

„Hočem; ali tebe ne prosim za svobodo.“ — odgovoril je ponosno nadporočnik in ni povetil očij pred njegovimi groznimi pogledi.

„Ošaben si. Vendar bodeš skoro voljniji. Poslušaj! Ako ne dobimo v jednom tednu za te vseh naših vjetnikov, obesimo te, ali ustrelimo. Izberi si, kar hočeš. Napiši list svojemu poveljniku.“

„Ne bodem ga pisal. Piši mu sam. Smrti se ne bojim.“

Obraz načelnikov je gorel, in njegova roka je segla po orožje za pasom.

„Tako govoriš z menoj? Jaz sem Milo Petrović, in na moje povelje ti petsto krogelj razbije telo.“

„Zapovej, kar hočeš. Jaz poslušam svojega gospoda, cesarja, ali nobenega vstajnika.“

Milo Petrović se je obrnil in vskliknil. Takoj je zagledal nadporočnik okoli sebe celo tolpo jeznih

vstajnikov. Mislil je, da ga hočejo pobiti. Ali ti so mu zvezali noge in mu privezali noge k rokam. Bil je ves zvezan, da se ni mogel niti ganiti. Noge in roke so mu otekle in vedno težje je dihal. Ležal je tu. Sovražniki so ga obsipali s psovkami in grožnjami. Kdor se mu je približal, sunil ga je, kakor psa, katerega se vsakdo varuje in sovraži. Molčal je in gledal mirno k nebu. Niti vzdihniti ni hotel. Naj vidijo, da hoče umreti junški, kakor pravi junak.

Čez nekaj časa je ponehala grozovitost sovražnikov. Pustili so ga pri miru. Ali bolečine, ki so je provzročevale verige, množile so se vsak trenotek. Pót mu je kapal s čela, in blede je postalo njegovo obličje. Pričakoval je, da umré, in pripravljal se je na smrt. Kaj raji bi bil padel na bojišče častno, kakor tu mučen do smrti od podlih tiranov.

Celó načelnika je morda slednjič minul srd. Zapovedal je, da bi mu polajšali bolečine. Nadporočnik Bárta je videl, da piše nekaj na pergament. Poklical je jednega podložnika, zapovedal mu nekaj in mu izročil list. Ko ga je vstajnik prejel, izginil je naglo za skalami. Pripravljali so se k večerji. Privlekli so nekaj ovac, pobili je s svojimi krivimi sabljami, odrli je in začeli pečti na ražnji. Na pol pečene so vzeli iz ognja, in vsak je odtrgal kós,

pisa se ima po zborovem naročilu vzeti v temeljit preudarek in zboru ob letu predložiti konečni predlogi. O prof. Lavtarja „Geometriji“, ki v kratkem poide, se bo odboru posvetovati, ko pisatelj naznani svoje pogoje. Članek o fotografiji se izroči presojevalcem. Natiskovanje letošnjih knjig lepo napreduje; do oktobra bo gotovo. Zastran „Slov. Besede“ vravnata to, kar je potreba po postavi, vrednik prof. Bartel in dr. I. Tavčar.

Potem se vrši konstituiranje odborovo. (Izid je bil že naznanjen.)

Predsednik pozove načelnika književnega in gospodarskega odseka, naj skliče ta odseka, da se konstituirata in delujeta vsak v svojem področju tudi mej počitnicami, kar in kakor bo prilika in potreba nanesla.

Tajnik poroča o kurentnih zadevah (prošnje za podaritev knjig, zahvalna pisma, vabila k slavnostim, zamena knjig, poverjeniške zadeve, prirastek knjižnice itd.).

Za letos je plačalo 860 letnikov. Od zadnje seje (od 26. februarja) pristopilo je društvu na novo 68 letnikov, namreč:

Altman Josip, župnik v Studenicah. Arzenšek Alojzij, kapelan v Gornjem Gradu. Barle Josip, not. koncipijent v Kamniku. Bavdek Helena, pos. bčij v Vodmatu. Bregar Josip, nadučitelj v Kranjski Gori. Bralno društvo v Jarenini. Bralno društvo v Trziči. Cerjak Josip, kapelan v Pišecah. Čibej Karol, c. kr. notar v Komnu. Dreflak Franc, c. kr. poštar na Ptujski Gori. Erlih Davorin, bogoslovec v Celovcu. Flerin Franc, trgovec in posestnik v Kamniku. Fon Ivan, gimn. profesor v Ljubljani. Froelich Anton, gostilničar in posestnik v Kamniku. Fuersager Leopold, trg. pomočnik v Ljubljani. Funtek Ant., mest. učitelj v Ljubljani. Gerjevič Ivan, veleposestnik v Dobovi. Glazer Anton, učitelj v Makolah. Gogala s. Charitas, redovnica v Zagrebu. Grašek Jernej, trgovec in posestnik v Kamniku. Gselman Josip, mizar v Hočah. Hajek Franc, pos. tovarne v Kamniku. Hauptmann Svitoslav, učitelj v Jarenini. Hribar Anton, bogoslovec v Ljubljani. Knjižnica okr. učiteljska v Ljubljani. Koser Rudolf, učitelj pri Mali Nedelji. Kostanjevec Josip, kapelan v Dobovi. Kromar Ivan, bogoslovec v Mariboru. Lapajne Vinko, trgovec v Idriji. Legat Alojzij, tisk. delovodja v Celovcu. Levak Andrej, veleposestnik v Brežicah. Lončar Peter, carinar v Trziču. Mathian Jakob, posestnik v Zgornji Šiški. Maurnig Ivan, kapelan v Mokronogu. Mikuš Valentin, kapelan v Konjicah. Možina Ivan, kapelan v Slavini. Munda Ivan, c. kr. okr. živinozdravnik v Brežicah. Ogorelec Vinko, dež. poslanec in posestnik v Škofelji. Ogrizek Franc, kapelan v Št. Juriji. Omahen Gustav, not. kandidat v Zatičini. Papež Mihael, c. kr. nam. koncipist v Brežicah. Pavšler Tomaž ml., posestnik v Kranji. Pekovec Josip, kurat v Lomu. Pernat Anton, provizor na Planini. Piber Ivan, bogoslovec v Ljubljani. Pintar Matej, kaplan v Št. Rupertu. Podobnik Franc, c. kr. avskultant v Novem Mestu. Rahně Janko, c. kr. notar v Senožečah. Razlag Ernestina, učiteljica v Ljutomeru. Rohrmann Viljem, dež. vin. učitelj na Grmu. Ropas Martin, izd. glasovirov na Vranskem. Rosina Franc, odv. koncipijent v Novem Mestu. Rus Franc,

kateri je hotel. Nekdo je vzel kós in ga vrgel Bárti. Nekaj časa je ta pomišljaj. Vrgli so mu kós, kakor zveri. Ali vendar je prijel meso. Zakaj bi ne jedel? Ali mora umreti tu med njimi? Nikoli; narobe. Upal je trdno, da bo živel, mora živeti, da se maščuje za neljudsko postopanje.

Pokrepčavši se, je počival mirno dalje. Solnce je zahajalo, v taboru je bilo živeje. Shajale so se tolpe, ki so bile doslej ali na plenu, ali na straži. Priveli so seboj vsakovrstno uplenjeno živino in prinesli ranjence. Milo Petrovič je dobival poročila, dajal ukaze. Vse se je obračalo k njemu z neko priprostostjo, a vendar s spoštovanjem. Nove straže so zamenjale stare in se vračale zopet v tabor. Vsakdo je legel oblečen na nizko travo, rastočo med kamenjem, in zaprl oči, kakor bi bil popolnoma varen. Opravo so imeli za odejo, kamen za vzglavje. Ali vendar so spali mirno in nepremakljivo, da bi se okrepčali za nadaljne težave.

Nadporočnik Bárta je gledal k nebu, v duhu pa je bil pri štirinajstem bataljonu strelcev. Ali je pri njem Elza? Ali je zdrava? Ali jo bo še videl? Tiha bol mu je mučila dušo, in solza se je tajno prikradla v njegovo oko. (Dalje sledi.)

nadučitelj na Bledu. Sadnikar Josip, c. kr. okr. živinozdravnik v Kamniku. Sajovec Lovro, posestnik v Motniku. Schwentner Leopold, trgovec v Brežicah. Sinko Josip, vikar v Konjicah. Dr. Slanc Karol, odvetnik v Novem Mestu. Spindler Anton, c. kr. zem. knjigovodja v Brežicah. Stelč Ivan, posestnik v Kamniku. Sušnik Ivan, kaplan na Vranskem. Šiška Ivan, bogoslovec v Ljubljani. Škarjevec Ivan, slikar v Spodnji Šiški. Šuderl Franc, učitelj pri Sv. Lovrenci. Turk Franc, posestnik v Studenem. Vidovič Jakob, kaplan pri Mali Nedelji. Vremšak Alojzij, obč. tajnik v Kamniku. Zacherl Franc, učitelj v Cezanjevcih.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. julija.

Notranje dežele.

Volitve na Moravskem. Kakor smo že omenili, zgbubili so Čehi na Moravskem tri mandate, katere so si bili priborili leta 1884. V Prostejovu je bilo češko prebivalstvo vsled zgbube tako razburjeno, da je vojaštvo moralo delati mir. Prijeli so več oseb. — V Mikulovu (Nikolsburg) je z največjim pritiskom zmagal liberalce Lebwohl. Ime kaže, da so njegovi predniki šli čez Rudeče morje. Skoro vsi uradniki so glasovali za tega kandidata, ki bo v zboru nasproti vladi. In vendar Nemci tožijo, da jih zatira Taaffejeva vlada.

Črno-rumena zastava na Tirolskem. Dne 29. junija je imelo italijansko šolsko društvo „Pro patria“ v Tridentu občni zbor. Nameravali so neodrešenci okrasiti z zastavami trg pred kolodvorom in cesto do zbirališča. Policija pa je zahtevala, da mora biti med zastavami tudi cesarska črno-rumena. Nato so odgovorili italijanski rodoljubi (?), da tega ne storé in rajši opusté vse okrašenje. — S tem je imenovano lahonsko društvo jasno pokazalo svojo pravo proti-avstrijsko barvo. Čudimo se, da to društvo podpirajo sicer zvesti Avstrijci in celo nekateri duhovniki laške krvi.

Vnanje države.

Francija. V budgetni komisiji zbornice je poročal zadnje dni poslanec Gerville-Beache o proračunu mornarice. Pri tej priložnosti je konstatoval, da je potrošila francoska vlada od leta 1871 pa do 1890. leta 3636 milijonov frankov za vojno mornarico, torej več, kakor Nemčija (1000 milijonov), Avstrija (470 milijonov), in Italija (1101 milijon); za nove vojne ladije se je pa potrošilo v razmeri s proračunom v Franciji le 35³/₅ odstotkov, v Italiji pa 47²/₅ odstotkov, v Avstriji 44⁷/₁₀ odstotkov in v Nemčiji 57⁷/₁₀ odstotkov. Splošna uprava francoske mornarice stane ogromne svote, in stanje brodovja je zato tudi povsem povoljno. V istem času je potrošila Anglija za brodovje 4335 in Rusija 1979 milijonov frankov. — Kakor poroča pariški „Gaulois“, utegne se kmalu izvršiti pomorska zveza med Italijo, Nemčijo in Anglijo proti vsaki drugi državi, katera bi utegnila motiti njih naselbinske interese. Ta načrt je osnoval Salisbury.

Bolgarija. Kakor znano, poslala je bolgarska vlada noto turški vladi z ozirom na priznanje princea Ferdinanda za postavnega bolgarskega kneza. Povodom te note se je oglasila „Svoboda“ ter pravi mej drugim: „Radovedni smo, kaj bo zdaj odgovorila turška vlada. Od njenega odgovora bo odvisno, katera pota bo morala bolgarska vlada v prihodnje nastopiti, da bo bolj vravnala svoje razmere do brezmožne, slabe sucerenne države in zboljšala žalostno stanje macedonskega prebivalstva. Bolgarska kneževina plačuje redno davke turški vladi in zato je Turčija tudi dolžna, da stori svoje dolžnosti nam nasproti. Če je ta „država“ res brez vsake moči, če nima nikake samostojnosti, da bi nam skazala postavno pokroviteljstvo, potem je več ne potrebujemo; če že sama priznava, da nam je tuja, čemu naj jo potem čislamo in spoštujemo? Ako méni Turčija, da more biti tudi brez nas, ko nas izroča kot žrtev vsem mogočim vnanjim preprirom, zakaj naj bi bili tako naivni ter mislili, da ne moremo biti brez te navidezne sucerenne države — ki nas pač mnogo stane in zadržuje v naših zadevah? Ako se Turčija ne bo zmenila za nas, zmenili se tudi mi ne bomo z njo.“

Nemčija. Za prepir, ki se je vnel med onimi, ki so proti naselbinski politiki in onimi, ki so za njo, pomenljiva je izjava sedanjega nemškega državnega kancelarja, Čaprivija. Ta prijatelj naselbinam je omenil: „Pač veste, da nisem bil prijazen naselbinam, a svoje sedanje mesto sem prevzel s popolnim prepričanjem, da moramo iti dalje po poti, katero smo nastopili. Vsekako je vzhodna Afrika težišče naše naselbinske politike. Zdaj, ko sem spravlil Anglijo in Nemčijo do sporazumenja, mi bo še bolj na tem ležeče, da iz vzhodne Afrike kaj postane. To omenite lahko vsem svojim prijateljem.“ — Iz Kolonije (Köln) se poroča dne 1. t. m.: Danes je bil tukaj obletni zbor nemške naselbinske družbe. Glavni govornik je bil Wissmann. Državni minister Hofmann je poudarjal Wissmannove zasluge. Zbor je imenoval Wissmanna za častnega člana. Major Liebert je omenil vojaškega vzhodnoafriškega po-

ložaja ter se prav pohvalno izrazil o njem. Fabri je kritikoval nemško-angleško sporazumenje.

Anglija. Ko je praznoval kardinal Manning petindvajsetletnjo svoje škofije dostojanstvenosti, priljubil se je splošno čislani cerkveni knez posebno Ircem. Pri slavnosti je bil prišel govor tudi na politiko, in kardinal Manning je gledé na irske terjatve opomnil mej drugim to-le: „Po božjem in naravnem redu pripada zemljišče onim, kateri so bili na njem rojeni in bodo v njem pokopani. Vsak poskus, da bi se uvel zistem civilizacije ali družbino življenje, katera sta v nasprotju zakonom previdnosti in prirode, bo brezvpešen. Gotovo mi bode te pri-trdili, da se ne bi bilo nikdar pripetilo ono nesrečno in poniževalno zatiranje, ko ne bi bili hoteli uničiti božje in naravne zakone.“ Večkrat je omenil, da niso zakrivali Irci onih žalostnih prestopkov (brzkone je imel kardinal pri tem v mislih prestopke zaradi zemljišč); če ga kdo vpraša, kdo je dal temu povod, odgovoril bo drzno: Angleži. „Dobro poznam delavske angleške kroge in vém, da se je obrnilo delavčevo srce v tem trenutku iz prave in globoke naklonjenosti do zatiranih Ircov.“ Nadalje je omenil splošnega napredka Ircov in njih imetja, kakovo stališče zavzemajo njih poslanci ter časnikarstvo; to daje poročstvo za vseh. „Tri sto let je že, odkar je Anglija Irsko kakor krvoses izsesavala in oslabila; zadnji čas je, da pripozna svoje krivice in angleški državni stori za nesrečne Ircce, kar terja pravičnost in njih vest.“

Švica. Iz Berna se poroča 30. junija: Pri včerajšnjem narodnem glasovanju v kantonu Cirihiu je bil sprejet postavni načrt, vsled katerega bo morala vlada oskrbovati pogrebe mrličev in ne več dotični državljani. Predlog je bil sprejet s 34.699 proti 16.484 glasovom.

Amerika. Poročalo se je že o prekuciji v srednje-ameriški republiki Sansalvadorji. V pojasnilo omenjenega poročila se piše iz Novega Jorka naslednje: „Na veselici, katero so priredili v slavnostni spomin, ko je bil pred petimi leti general Menendez povzdignjen za predsednika republiki, prikazal se je general Marcia in povedal v imenu generala Ezete, ki je prišel s 600 možmi od Sv. Ane, da je vstal punt proti vladi, general Menendez naj se torej odreče predsedništvu. Menendez je poklical k sebi Jouio; med razgovorjanjem ustrelil predsedniku zvesti general Martinez in podere na tla Marcio. Zdaj so pridri notri vojaki puntarskega Ezeta; Martinez so prijeli, začel se je boj, ki je terjal 23 žrtev. Predsednik Menendez, že dlje časa na sreč bolan, umrl je vsled razdraženosti. Potem je prevzel vlado general Ezeta, a le za malo časa; zdaj je Guirrola predsednik republiki.“

Izvirni dopisi.

S Črnega Vrha nad Polhovim Gradcem, dne 30. junija. (Tatvina.) V raznih dopisih „Slovenčevih“ se čita mnogo novic, pa večidel le malo veselih. Tudi jaz nimam nič veselega poročati. Sv. R. Telesa dan je bil pač vesel za našo faro, ker so pevci iz sosednega Polhovega Grada pod vodstvom g. učitelja Bajca cerkveno slovesnost zelo povelicali; toda dan pozneje, v noči od petka na soboto pa se nam je še nepozabljeno veselje premenilo v žalost. Cerkovnik, ki je šel dnevu zvonit, pride ves prestrašen naznanit, da je bilo po noči ulomljeno v cerkev. Precej na to grem pogledat, kako škodo je hudobnež učinil. Da je v cerkvenem kamnu iskal denarja, vedel sem že naprej, da bi le družega hudodega ne bilo. Res najdem nabiralnik odprt in prazen (pa prazen je bil že prej, ker sem bil pred nekimi dnevi denar iz njega pobral) — pogledam v tabernakelj — vse v redu, v zakristiji tudi. Čudno pa se mi zdi, kako da tatu ni mikalo vzeti srebrni kelih, ki ga je pač ogledoval, kajti predal, v katerem je bil shranjen, je bil odprt. Mislim si: ta je bil pač slabo plačan za svoj trud. Toda pravo zlobnost zapazim še-le zdaj. Pri velikem altarju je sežgan velik kos lepega novega prta in pregrinjala, za altarjem še ne davno kupljeni antipendij, prežgano nebo in ravno tako veliko bandero in „cofi“. Ko gré nato cerkovnik navijat uro, zapazi eno stran pri orgljah odprto. Pogleda notri in vidi, da je vsa mehanika strta in prežgana na več krajih. Čeravno so orglje že stare in ne ravno veliko vredne, vendar je škoda velika, ker bo treba mehaniko vso novo napraviti. Svetil si je tat s svečo, ki jo je pri velikem altarju vzel in potem vso osmojeno zopet nazaj nataknil. Sreča pri vsem tem je pa vendar ta, da je cerkev zelo vlažna, sicer bi bilo vse zgorelo, kar je hudobnež zažigal. Iz tega se vidi, da je tat hotel kolikor mogoče škode napraviti cerkvi.

Kdo bi bil to učinil, še ne vémo. Klatil se je pred ta dan tukaj neki sumljiv človek, ki je ob dežju proti večeru tudi pred farovžem nekaj časa vedril, pa nikomur nič odgovora dal, kdor ga je nagovoril. Ker pa orglje navadnemu tatu nič mar niso, začeli so ljudje sumiti dosedanjega cerkovnika-

organista, kateremu sem moral iz tehtnih razlogov odpovedati službo. Da bi si bil on na tak zlobni način jezo ohladil, skoraj ni verjeti.

Tukaj mi sili na misel mnenje priprostih ljudi, ki pravijo, da tacega hudobneža bi bilo najbolje, da se mu dá par dnij odloga, če se hoče skesati svojih hudobij, potem naj se pa za eno glavo povikša, da bo za zmiraj mir pred njim in se državi prihrani mnogo troškov, ljudem pa veliko strahu in sitnostij. Saj je tak človek, kakor kaže skušnja, nepoboljšljiv. Ker se v šoli palica prepoveduje, naj bi se vsaj po kaznilnicah rabila, zlasti pri pretepalcih in pobijalcih in pri takih, ki imajo predolge prste. Marsikateri, ki je bil dlje časa zaprt, pohvalil se je že, da je v „kajhi“ veliko bolj zánj skrbjeno, kakor za vsacega še tako poštenega kmeta. Stanovanje prosto, obleka tudi, davka nič; če mu ni kruh všeč, pritoži se, zaradi mesa (ki ga kmet le malokdaj pokuši) ravno tako; zdravnika ima doma in pri vsem tem si še precéj prisluži in ko to zapravi, pa hajdi nazaj — v „lemenat“. Če tak tako govori, ki je skušal, je menda že res.

Pa je res za kmeta v tacih hribih, kakor smo tukaj, silno žalostno. Postopačev in ciganov vse mrgoli. Če mu ne daš, kar zahteva, te preklinja in ti preti s požarom, če ni nikogar doma, te okrade, če mu daš dar božji, podpiraš mu lenobo. Ali bi ne kazalo namesto stalnih armad pomnožiti žandarmerije, da bi se takim potepuhom laglje stopalo na prste?

Zdaj pa še pohlevno vprašanje do sl. deželnega odbora. Kdaj bomo vendar čakali vsaj na pol cesti podobno pot v naše hribe? O podpori, ki jo je lani dovolil deželni zbor, je vse tiho. Saj ne zahtevamo, da bi nam s čudežem prestavili hribe, ampak prosimo, naj se nam pripomore, da dobimo vsaj eno vožno pot, da ne bo treba vsega na hrbtu znositi. Drugod se toliko tisočakov dovoljuje za preložitev klanjcev, tukaj pa v celi fari ne ene zlozne poti ni, kaj še-le ceste. Se óda se človek vadi težavne poti proti nebesom, pa koliko trpijo ubogi ljudje, še več pa živina. Da bi pa človek, kakor ranjki „Pavliha“ noge djal na ramo, da bi laglje šel, — pa ne gré. Črnovršec bi rekel: „To je pa vendar mrva preh'd!“

Z Gorenjskega, meseca junija. Znano je, da so jesenske počitnice na ljudskih šolah na Kranjskem jako različno razdeljene; dočim začenjajo v nekaterih šolskih okrajih že s 15. julijem, v drugih še-le s koncem avgusta ali celo s 15. septembrom. Ta različnost je za ono mladino, ki gré v srednje šole, v slučajih, da imajo na ljudski šoli še-le pozno poletni konec šolskega leta — gotovo precejšnja neprilika, ker se ne more tako lahko pripraviti za izpit dné 15. julija, ker jej vrh tega jesenske počitnice po nepotrebnem prikrajša ali celo popolnoma odvzame. Že samo to je povoda dovolj, da naj bi se v raznih šolskih okrajih jesenske počitnice tako vredile, da bi le-te saj koncem julija se začenjale.

Da se jesenske počitnice sploh o raznih časih začenjajo, ima svoj vzrok v tem, da so v prejšnjih časih ozirali se na tak čas, ko imajo šolski otroci največ posla doma pri stariših, da jim morejo pri delu pomagati. Radi tega postavili so jesenske počitnice v vinorodnih in v planinskih okrajih pozno v jesen. Dobro, ako bi šolska mladež starišem res toliko pomagala, da bi se to v resnici smelo v poštev jemati, potem bi se lahko iz materialnih ozirov reklo: jesenske počitnice naj se ravna po potrebi in koristi prebivalstva. Razumen mož in oče šolo obiskujočih otrok povedal mi je, da je za stariše vse jedno, kedaj so počitnice: ako otroka za delo neobhodno potrebujejo in jim na šoli ni veliko režeče, bodo otroka doma toliko časa porabili, dokler ga potrebujejo. Če pa je očetu na šoli ležeče, je vesel, da ga more v takem času v šolo pošiljati, ko se otrok česa nauči, in si bo vedel že drugače pomagati, ker otrokova pomoč navadno ne izdá mnogo.

Toda če že ravno hočemo materialno stran po vsej sili v poštev jemati, navstane vprašanje, kedaj ima naš kmet največ in najnujnejšega posla? Jaz menim, da o času košnje in žetve. To so dela, kjer more s pridom svoje otroke za lahka poljska dela upotrebjevati. Tu je naš kmet v resnici dostikrat v zadregi z delavnimi močmi, posebno, ako mu vreme nagaja. V tem trenutku morejo mu otroci pomagati. Ako se tedaj hoče ozirati na korist našega kmeta, naj se jesenske počitnice tako uravnajo, da pridajo v čas košnje in žetve.

Poglejmo nekoliko še nadalje. Jaz bi privoščil nekaterim gospodom, ki imajo v tej zadevi odločilno besedo, naj se potrudijo koncem meseca julija ali celo meseca avgusta na nekatere ljudske šole na deželo, kjer je šolski obisk reden, in naj ima že učitelj mnogo ali nekoliko manj učencev v šoli, ter naj bodo tako uljudni, da prevzamejo jedno vroče popoldne pouk namesto učitelja v šoli. V šolski sobi, ki je navadno premajhna, prenizka, s primeroma majhnimi okni, sedi okolu 60 do 80 dečkov in deklic, starih 9 do 11 let. Vzduh, prah od nemirne mladine in vročina navadno 25° do 29° C. — to so prijetnosti. V taki sopari naj učitelj dela z nemirno, utrujeno, lačno mladino!

Toda to so prazne besede in želje. Več realnosti ima ta predlog. Visoki deželni šolski svet naj naloži posameznim vodstvom ljudskih šol, naj ti opazujejo meseca julija in avgusta toplino v šolskih sobah med poukom popoldanskim in naj za vsak dan zapišejo nje visokost. Po preteku obeh mesecev naj pa ti predložijo svoje rezultate šolskim oblastvom. Prepričan sem, da bi svet strmel, ako bi čul, v kaki vročini se poleti šolska mladina in ž njo učitelji na deželi kuhajo. Menim, da mi k temu ni še treba dostaviti, da otroci, koji jutraj ob 4. ali 5. uri vstanejo, dve ali tri ure doma delajo, potem v že precejšnji vročini po jedno uro daleč v šolo gredo, tam v soparni majhni sobi tri ure sedé, nadalje popoldne tuđi po dve ali še več ur v vročini sedé, — da od takih otrok ni mogoče mnogo pričakovati.

Vzemimo slednjič čas od 15. septembra nadalje v poštev. Večinoma hladno, kmalu nastopi mokrotno jesensko vreme. Kar je imel kmet najsilnejšega opravka, dovršil ga je že; pač ga čaka v vinorodnih krajih še trgateg. To pa je jedini razlog, zaradi katerega pokoré nekateri šolski okraji, kjer ne raste trta.

Iz praktičnih in pedagogičnih razlogov uvele naj bi se jesenske počitnice med koncem julija do 15. septembra. To je jedini čas, ki bode vsem razmeram najbolje ugajal. Želeti bi bilo, da bi se ta stvar pri vseh okrajnih učiteljskih konferencah razmotrivala.

Dnevne novice.

(Tukajšnji c. kr. obrtni strokovni šoli) privedita pričetkom prihodnjega tedna šolsko razstavo v redutni dvorani. Razstava ima namen, občinstvu pokazati, v koliko so napredovali v teku dveh let učenci in učenke v teoretičnih in praktičnih predmetih. Kakor čujemo, bo razstava jako obširna. Vstopnina je prosta. Več o tej razstavi nam je obljubljeno iz strokovnjaškega peresa.

(Logika, kje si?) Tako nas vpraša čestita „Edinost“ z ozirom na zadnjo našo notico o ljubljanskem gledališču. V potrdilo, da smo se mi sprli z logiko, navaja dva stavka iz dopisa nekega našega dopisnika. Ako pa naš dopisnik pravi: „Popolnoma prav imajo tisti, ki trdijo, da v Ljubljani prav nič ni treba deželnega gledališča“ — je s tem le označil javno mnenje po deželi, ki ni prijazno deželnemu gledališču, oziroma velikim troškom za to napravo. Prejeli smo v teku minolega in tekočega leta okolu 20 dopisov z dežele v enakem smislu, a objavili smo dva ali tri. Torej smo lojalno postopali nasproti deželnemu zboru in odboru. S tem pa tudi po najstrožjih logičnih pravilih ni rečeno, da smo mi in naši dopisniki načeloma proti gledališču. Med ljubljansko slovensko inteligencijo najde čestita „Edinost“ mnogo gospodov, ki še vedno trdijo: Za Slovence bi zadoščeval „Narodni Dom“, za Nemce pa „Tonhalle“. In ti gospodje niso nasprotniki slovenskim predstavam, temveč bojé se gotovega prepira gledé na vspeh nemških in slovenskih predstav in velikih vsakoletnih troškov. To je naša zadnja beseda o tem vprašanju z Vami, gospodje pri „Edinosti“. Kedar pa se g. Consolo odpelje v Ljubljano, predavat o kulturnem pomenu gledališča, blagovolite nam naznaniti, da dostojno sprejmemo tega imenitnega gospoda veččaka.

(Iz Trnovega) pri Il. Bistrici: Čast. gosp. A. Kacin, bivši ekspozit na Nadanjem Selu, je v noči 2. julija po dolgi in mučni bolezni v Gospodu zaspal. Bil je rajni gosp. Kacin pred odhodom v Nadanje Selo mnogo let pri nas duhovni pomočnik ter se je lani zelo bolan preselil zopet v Trnovo, kjer je sedaj sklenil svoje blago življenje. Bil je tih in ponižen mož, natančen in pobožen duhovnik.

Vse ga je spoštovalo, kjerkoli je pastiroval. Hudo in dolgo bolezni je prenašal z Jobovo potrpežljivostjo. Dočakal je življenja 56., v mašništvu 33. leto. Pogreb bo v petek 4. julija ob 9. uri jutraj. Priporočamo ga prijateljem in znancem v spomin in molitev. N. v p.!

(Odbor „Slov. pevskega društva“) ima dné 10. julija ob 7. uri zvečer v čitalnici v Ptuj svojo redno sejo s sledečim vspešnim: 1. Zapisnik zadnje odborove seje. 2. Določitev vspešnega za VI. glavni zbor in veliki pevski zbor. 3. Pogovor o pevski slavnosti in razni nasveti. K tej seji vabijo se tudi vnanji odborniki, da se je ali osebno ali pa pismeno vdeležé.

(Vabilo) k pevski veselici, katero priredi čitalniški pevski zbor v korist pevski blagajnici s prijaznim sodelovanjem opernega pevca gosp. Josipa Nollija v nedeljo dné 6. julija t. l. na vrtu čitalniške restavracije. Vspešnim: 1. Rosen: „Koračnica“. 2. Titl: „Slovanska overtura“. 3. Nédved: „Pevčeva molitev“; moški zbor. 4. Czibulka: „Lustige Geschichten“; valček. 5. Donizetti: Recitativ in romanca iz opere „Don Sebastian“; bariton-solo s spremljevanjem glasovira poje gosp. Josip Noll. 6. Strauss: Odlomki iz operete „Das Spitzentuch der Königin“. 7. Tovačovski: „Žene mrak se“; moški zbor. 8. Ziehrer: „Nachtschwalbe“; polka française. 9. F. S. Vilhar: „Slovo“; za bariton-solo in moški zbor s sprem. glasovira, solo poje g. Noll. 10. Ipavec: „Domovina“; pesem. 11. Dr. B. Ipavec: „Brezi jadra“; moški zbor. 12. Gleisner: „Iz daljave“; polka mazur. 13. Leibold: „Hrvatski dom“; venec pesmi. 14. Bazin: „Križari na moru“; moški zbor. 15. Flotow: Overtura iz opere „Stradella“. 16. Ivanovici: „Marjetin-valček“. 17. Ziehrer: „Die Schlittenpost“; tirolijena. 18. Bednarz: „Jugendstreich“; brzo-polka. Loterija. Godbeni del oskrbuje c. in kr. vojaška godba. Vstopnina 30 kr. za osebo. Začetek ob 8. uri zvečer.

(Obesil) se je večeraj, kakor se nam poroča, v Vižmarjih šestinsedemdesetletni Matija Zajc. Bil je nekda slaboumen.

Raznoterosti.

— Oslepela vsled slabih zob. Mlada deklica je morala zdravnika poklicati, ker jej je vid desnega očesa kar videzno pešal. Zdravnik je preiskoval oko, a našel ni nikakega boloznanskega znaka. Ko je pa zdravnik zagledal v deklinih ustih jako slabe zobe, poslal jo je k zobozdravniku. Ta jej je izdrl ostalo gnilo zobovje iz desne zgornje čeljusti in v teku treh dni je deklica že zapazila, da se jej vrača luč očesa. Čez jedenajst dni je pa popolnoma dobro videla.

— Z Japanskega. Povodom zadnjega obiska japonske kraljice v Czaki objavila so se naslednja določila: Ko pojde kraljica mimo, ne sme jo nikdo pogledati skozi špranje pri vratih ali z mostovža. Kdor želi Nj. veličanstvo videti, mora se vsesti na stran ceste, koder pojde cesarica. Nihče ne sme gledati na Nj. veličanstvo, ne da bi bil vzel z glave klobuk, robec ali turban ali sploh kako drugo pokrivalo. Nikdo ne sme tedaj kaditi, ali palico imeti. Pokrite smejo biti le one ženske, ki nosijo inozemsko obleko. Četudi bi utegnulo deževati, ne sme noben človek razpeti dežnika, ko pojde cesarica mimo. Govoriti ne sme nikdo in sploh oglasiti se. Tudi ne sme množica dreti za cesarskim vozom, da ne bo najmanjšega šuma. Ko pride Nj. vzvišenost na postajo Umedo, zažgali bodo 50 umetaljnih ognjev.

— Smrt vsled bučelnega pika. Šestinsedemdesetletni krepki mož, Justinijan Müller, v Moosbrunnu je imel opraviti pri bučelah. Da bi bil bolj zavarovan pred bučelnim pikom, zavil si je glavo. Hipoma pa začuti omenjeni mož prečo bolečino pod jabelkom na vratu in se zelo prestraši, ker je že jedenkrat bolehal vsled jednacega pika. Poklical je brž svojo ženo, ki je bila hitro pri njem. Toda med obvezanjem izdihnil je mož svojo dušo v naročji svoje žene. Umrl je vsled srčnega udara.

— Redka zobna operacija. Iz Berolina se poroča: Tukajšnjemu posestniku Hofmannu je prinesel pred tremi tedni njegov prijatelj in strastni Nimrod (lovec) mladega volka, katerega je bil sam v Galiciji vjel. Zver je bila stara še le osem tednov, a vendar je že kazala volčje krvoločne lastnosti. Da bi ga kolikor mogoče nenevarnega storili, sklenili so, izrupati mu osem sprednjih zob. In to delo je tudi izvršila in sicer čisto hladnokrvno neka tukajšnja zobozdravnica.

— Draga češnjava koščica. V Koloniji (Köln) se je vršila nedavno dražba nirnberških starin. Med njimi se je prodala češnjava koščica za 7600 gld. Na prvi pogled je to vsekako neverojetno. Ako pa opomnimo, da je omenjena koščica pokrita s sto in trinajstimi portreti, katero je izredno fino izdelal umetelnik Peter Flötner, ne zdá se nam ta visoka cena več tako neumevna.

— Nesreče na železnicah v Severni Ameriki. Na imenovanih železnih cestah je našlo zadnje leto 5823 ljudi smrti, telesno poškodovanih je pa bilo 26.300 oseb. Izmed onih, ki so mrtvi ostali na železničnem tiru, bilo je 1972 poslujočih; izmed poškodovanih je pa bilo 20.028 poslujočih, 2146 popotnikov in 4135 „druzih ljudi“. Po omenjeni progri se je prepeljalo 472 milijonov popotnikov; na 1.523.000 popotnikov pride en smrtni slučaj in en telesno poškodovan na vsakih 220.000 popotnih ljudi. Število pri imenovani železnici poslujočih oseb znaša okoli 704.630.

— Priprost pripomoček. Kdor želi, da mu cvetlice dlje cvetó, odtrgaj pestiče na cvetu. Prej, ko jih potrgaš, boljši vseh božeš imel. Opažalo se je, da so lilije, nageljni in druge priljubljene cvetlice, katerim se je odtrgalo pestiče, še jedenkrat tako dolgo cvetele, kakor druge s pestiči.

— Stoik. „Oh, gospod, na moj klobuk ste se usedli! Vstanite vendar!“ — Gospod: „Čemu neki, blagorodna gospa, zdaj je vendar že prepozno!“

Telegrami.

Dunaj, 3. julija. Uradni list je objavil naredbo vnanjega ministra o nameščenju pravnikov pri konzulatih v Peterburgu, Moskvi, Sofiji in Varni.

Opava, 2. julija. Pri današnjih volitvah v mestnih okrajih so izvoljeni sami Nemci, in sicer: Dr. Zimmer, dr. Rochawanski, Kurzweil, dr. Pohl in Haase.

Sarajevo, 2. julija. Srbski konzul Marinović je bil večeraj na trgu v Prištini ustreljen od neznane osebe.

Berolin, 3. julija. Nemško-angleško pogodbo sta v torek podpisala Caprivi in Malet.

Kristijanija, 3. julija. Pri obedu je kralj napil nemškemu cesarju ter rekel, da Norvežani ta dan izražajo čustvo za cesarja in Nemčijo. Cesar je odgovoril, da se zahvali za sprejem; prišel je v deželo iz ljubezni do čvrstega naroda.

Valencija, 2. julija. V provinciji je zbolelo za kolero 14 oseb.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
		razkoma v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	731.4	20.2	sl. vzh.	jasno		
2. u. pop.	732.5	25.8	sl. jzap.		0-00	
9. u. zveč.	734.2	19.2		oblačno		

Srednja temperatura 21.7° za 2.6° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

3. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gl.	50	kr.
Srebrna „ 5 1/2 „ 100 „ 16% „	89	„	25	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	„	30	„
Papirna renta, davka prosta	101	„	30	„
Akcije avstr.-ogerske banke	978	„	—	„
Kreditne akcije	304	„	—	„
London	116	„	70	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleonid.	9	„	28	„
Cesarski cekini	5	„	54	„
Nemške marke	57	„	27	„

Stanje avstro-ogerske banke

dné 30. junija 1889.

(Brzojavno poročilo.)

Bankoveev v prometu	
gld.	405,593.000 (— 16,084.000)
Kovinski zaklad	242,354.000 (— 253.000)
Listnica	153,036.000 (— 11,569.000)
Lombard	22,852.000 (— 4,852.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld. 39,023.000 (— 16,283.000)

Umrli so:
1. julija. Jožef Znidarsič, dijak, 25 let, Gradisce št. 2, jetika.

V bolnišnici:
29. junija. Lorenc Zupančič, gostac, 67 let, vitium cordis. — Elizabeta Kozamerik, gostija, 68 let, typhus.
30. junija. Marijeta Vozu, krojačeva žena, 32 let, jetika.

Št. 5070.

Srečke dunajske razstave à 1 gld.

Vsaka srečka za oboje srečkanje veljavna.

Kazalo srečk obojega srečkanja. (12)

Prvo srečkanje 14. avgusta 1890. Drugo srečkanje 15. oktobra 1890.

1 dobitok 50.000 gl. vrednosti 1 dobitok 50.000 gl. vrednosti

1	5000	1	5000
1	2000	1	2000
1	1000	1	1000
5	500	2	500
5	200	5	200
10	100	10	100
20	50	20	50
50	20	50	20
200	10	200	10
2000	5	2000	5

Srečke po 1 gld. C. C. Mayer-ju v Ljubljani. dobivajo se pri

RAZGLAS.

(3-2)

Deželni odbor kranjski razpisuje splošno ponudbeno obravnavo za oddajo nastopnih del v svrhu

zgradbe deželnega gledišča v Ljubljani

na stavišči takozvane „Majer-jeve vile“ v katastralni občini Spodnja Šiška.

Dotična stavbinska dela oddala se bodo za zdaj razvrščena po sledečih obrtnih skupinah po jednotnih cenah; sprejemale se bodo pa tudi splošne ponudbe za vse ali za več skupin v izvršitev označenih del.

Zaradi oddaje in sicer:

1. za kopanje tal in zidarsko delo v proračunjenem znesku 67.000 gld.
2. za kamnoseško delo v proračunjenem znesku 12.800 „
3. za tesarsko delo v proračunjenem znesku 5.000 „
4. za traverze in vezi v zidovji v proračunjenem znesku 5.000 „
5. za kleparsko delo v proračunjenem znesku 6.000 „

razpisuje se pismena ponudbena obravnavo do vštetea

15. julija t. l.

zaradi oddaje železne konstrukcije za streho, lože in galerijo v proračunjenem znesku 19.000 gld. pa do vštetea

14. avgusta t. l.

Dotični stavbinski podatki, namreč splošni in posebni pogoji, načrti, proračuni troškov in cenilniki so na razgled v pisarni deželnega stavbinskega urada v deželnem dvorcu, Gospodske ulice št. 2, v 2. nadstropji v navadnih uradnih urah od dné 5. julija t. l. naprej.

Ponudniki naj svoje ponudbe vsaj do 12 ure dopoldne navedenih dni oddajo pri vložnem zapisniku deželnega odbora kranjskega, deželni dvorec I. nadstropje.

Ponudbe morajo biti kolekovane in zapečatené z napisom na zavitku, „Ponudba za delo pri zgradbi deželnega gledišča v Ljubljani“.

Vsaki ponudbi se mora priložiti 5% jamčevina dotične zgoraj navedene cene, bodisi v gotovini, bodisi v hranilničnih knjižicah kranjske ali Ljubljanske mestne hranilnice, ali v avstrijskih državnih dolžnih pismih po kurzni ceni, če ta ne presega nominalne vrednosti.

Vsak ponudnik se mora v ponudbi izjaviti, da so mu znani zgoraj omenjeni stavbinski podatki, pogoji in določene cene ter da se pogojem podvrže.

Ponudniki naj zapišejo razločno s številkami in z besedo, koliko odstotkov odjenjajo od jednotnih dražbenih cen, ter naj ponudbi pristavijo kraj in dan, potem svoje bivališče, svoj posel in lastnoročni podpis.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmed ponudnikov po svojem preudarku izbrati si podjetnika ne gledé na to, koliko odstotkov kdo odjenja, ali pa tudi razpisati novo obravnavo. Oziralo se bo le na pismene, v razpisni dobi došle ponudbe.

Gledé varščine (kavcije) opozarjajo se ponudniki zlasti na § 8 splošnih pogojev.

Od deželnega odbora vojvodine Kranjske, v Ljubljani, dné 1. julija 1890.

OLJNATE BARVE

kositarških pušicah po pol in jeden kilo priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

(38)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.